

PETERKA PARTNERS

THE CEE LAW FIRM

Ukrajina – právní aspekty podnikání

Mgr. Monika Šimůnková Hošková

23.5.2024

Založení a zrušení společnosti

Proces založení či zrušení společnosti na Ukrajině je v zásadě beze změny, ALE:

- Notář odmítne provést úkony založení či zrušení společnosti v případě, že jsou iniciovány:
  - ✓ občany Ruské Federace, ledaže žijí na území Ukrajiny legálně,
  - ✓ korporací založenou podle práva Ruské Federace,
  - ✓ korporací (založenou podle práva Ukrajiny nebo cizího státu), jejímž skutečným majitelem, společníkem nebo akcionářem je Ruská Federace, občan RF nebo korporace podle práva RF (nejméně 10% podíl) – pro české firmy se mohlo jednat o případy, že měly pobočku/dceřinou společnost v Rusku a tato měla další dceřinou společnost na Ukrajině

Notáři vyžadují doklady potvrzující tyto podmínky (struktura skupiny, pasy zakladatelů a skutečných majitelů, resp. osob za ně jednajících, apod.)

Náhrada újmy způsobené válkou

- Registr škod způsobených agresí Ruské Federace na Ukrajině (RD4U)
- Funguje od 2. dubna 2024
- Zatím se nezabývá vyplácením kompenzace
- Účelem je sbírání, akumulace a uchování žádostí o náhradu újmy
- Zatím jsou přijímány především žádosti v souvislosti s poškozením a zničením obytných nemovitostí
- Typy škod, které se v registru zaznamenávají:
  - Škody způsobené od 24. února 2022 dále,
  - Škody způsobené na Ukrajině v jejích mezinárodně uznaných hranicích,
  - Škody způsobené mezinárodně protiprávními akcemi RF na Ukrajině nebo proti Ukrajině

Náhrada újmy způsobené válkou

- Podání žádosti je možné pouze elektronicky v systému Diia <https://diia.gov.ua/>
- Podání žádostí není omezeno žádnou lhůtou
- Mezinárodní kompenzační mechanismus je aktuálně ve fázi vývoje
- Další informace <https://rd4u.coe.int/en/home>

ПОРЯДОК ФІКСАЦІЇ ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ ЮРИДИЧНИМ ОСОБАМ ВНАСЛІДОК ВІЙНИ

PETERKA PARTNERS

THE CEE LAW FIRM

ЮРИДИЧНІ ОСОБИ, ЯКИМ ЗАВДАНО ШКОДУ ВНАСЛІДОК ВІЙНИ
особливості порядку фіксації шкоди залежать від того, на якій території знаходиться майно та від виду майна (рухоме чи нерухоме)

Povinnosti zaměstnavatelů vůči zaměstnancům povoláným k vojenské službě

- Zachovat místo a pozici
- Pracovní smlouva se neukončuje – příkaz o uvolnění
- Zvláštní evidence docházky – „jiný neodpracovaný čas“
- Je možné dočasně zaměstnance nahradit jiným,
- Povinnosti se vztahují i na zaměstnance, kteří utrpěli válečná zranění, ze kterých se zotavují, v zajetí nebo nezvěstné
- Dobrovolníci (domobrana) – předpisy nejsou zcela jednoznačné, ale v zásadě mají obdobné garance jako zaměstnanci, mají právo i na výplatu průměrného výdělku – potvrzeno nedávnou soudní praxí – doporučujeme vždy posoudit s ohledem na charakter dobrovolnické činnosti zaměstnance

„Zachování“ zaměstnanců ve výrobě

Podmínky:

1) Potvrzení zaměstnavatele jakožto kriticky významné společnosti – kritéria (musí být splněna alespoň tři):

- Neexistence nedoplatků na sociálním pojištění
- Průměrná mzda v souladu s regionální průměrnou mzdou (naposledy např. pro Kyjev cca 550 EUR),
- Zaplaceno na daních a sociálním pojištění více než 1,5 MEUR
- Obrat více než 32 MEUR
- Státní podniky se strategickým významem pro stát,
- Rezidenti DIIA City (zejména IT společnosti)

Žádost u orgánu dle odvětví nebo u Ministerstva hospodářství (ekonomiky)

2) Žádost o zachování (rezervaci) zaměstnanců

Jmenování a odvolání statutárního orgánu v době války

- ✓ Notář odmítne provést nezbytné úkony pro změnu osoby statutárního orgánu, pokud k ní má dojít u korporací, jejichž zakladateli/společníky/akcionáři jsou:
  - ✓ občané Ruské Federace, ledaže žijí na území Ukrajiny legálně,
  - ✓ korporace založené podle práva Ruské Federace,
  - ✓ korporace (založené podle práva Ukrajiny nebo cizího státu), kde skutečným majitelem, společníkem nebo akcionářem je Ruská Federace, občan RF nebo korporace podle práva RF (nejméně 10% podíl) ,
- Tedy u společností s vazbou na Ruskou Federaci nelze změnit osobu statutárního orgánu

Jmenování a odvolání statutárního orgánu v době války

- Ve válečném stavu lze u odvolání statutárního orgánu uplatnit i další důvody nad rámec pracovních a korporátních předpisů (je nezhvěstný, absence 4 měsíce po sobě jdoucích, nemožnost přidělovat práci z důvodu zničení podniku nebo neexistence potřebných výrobních, organizačních a technických podmínek pro práci),

Zde nedochází k odvolání původního statutárního orgánu, ale lze

- (i) jmenovat zaměstnance dočasně vykonávajícího funkce statutárního orgánu nebo
  - (ii) jmenovat nový statutární orgán na dobu nepřítomnosti původního statutárního orgánu.
- Jinak je možné změnu statutárního orgánu provést standardním způsobem (odvolání stávajícího nebo dohoda stran, 6 měsíční odstupné při jednostranném odvolání/výpovědi).

Zařízení a provozovny /sídlo společnosti na okupovaném území

- Změnit sídlo a přesunout činnost
- Pokud není sídlo změněno na území, které není okupované, a výroba přesunuta – riziko podezření z kolaborace (v praxi se nelze vyhnout interakci s okupanty)
- Zápis práv v příslušném rejstříku – pokud nelze u příslušného úřadu na okupovaném území, MinJust určí jiný úřad, který zápis provést může
- Požadavky, úkony či rozhodnutí okupační správy – jsou protiprávní (krajní nouze a jednání pod nátlakem, zásadně nepředávat dokumenty k majetku, ani pokud přislíbí výměnu za nová potvrzení apod.
- Úkony orgánů na okupovaných územích nejsou platné (např. založení nové společnosti se sídlem na okupovaném území)
- Nucené převody majetku – možná opatření:
  - *Sbírat veškeré doklady o nuceném převodu*
  - *Trestní oznámení*
  - *Žaloba k ESLP pro porušení Úmluvy o lidských právech a svobodách*

Zařízení a provozovny na okupovaném území

- Je-li provoz či majetek na okupovaném území :
  - Zpracovat seznam vnitřních pravidel pro vedení a další zaměstnance firmy, jak reagovat na požadavky okupační správy, aby se vyvarovali kolaboraci s okupanty,
  - Dokumentovat jakékoliv akty nátlaku ze strany okupační správy nebo ozbrojenců,
  - Prověřovat účinné smlouvy a smluvní partnery + nastavení monitoringu budoucích smluvních partnerů,
  - Pozastavit činnost

Platby a dodávky obchodním partnerům na Ukrajině

- Po začátku války zesílené restriktce na platby do zahraničí,
- V květnu 2024 významné uvolnění
- Pravidlo **180** dnů pro platbu/dovoz – toto se často mění nebo může se lišit podle odvětví
- Podmínky se neustále mění, průběžně prověřovat, aby se minimalizovalo riziko zablokování obchodu

Novinky

- Uvolnění FX transakcí v květnu 2024
- Prodloužení pozastavení celních poplatků a kvót o další rok
- Iniciativa k podpisu Dohody o posuzování shody a akceptaci průmyslových výrobků
- Snaha o uznávání evropských kvalifikovaných elektronických podpisů

Děkuji za pozornost.

hoskova@peterkapartners.cz

Czech Republic   Slovakia   Ukraine   Bulgaria
Poland   Romania   Croatia   Hungary

Výše uvedená sdělení jsou pouze informativní a nemohou být považována za jakýkoliv právní názor či radu v konkrétní věci nebo za vyčerpávající přehled všech aspektů ukrajinského práva.

PETERKA & PARTNERS LLC v Kyjevě je připravena Vám poskytnout potřebné právní služby a podrobné posouzení konkrétního případu nebo aspektu v ukrajinském právu a neváhejte se na nás za tím účelem kdykoliv obrátit.

Czech Republic   Slovakia   Ukraine   Bulgaria
Poland   Romania   Croatia   Hungary